

PLAN MOT DISKRIMINERING OCH KRÄNKANDE BEHANDLING

DIGERBERGETS SKOLA & FRITIDSHEM

LÄSÅRET 2017/2018

Introduktion

Det här är Digerbergets skolas- och fritidshems plan mot diskriminering och kränkande behandling. Den beskriver vårt systematiska och målinriktade likabehandlingsarbete som syftar till att **främja** lika rättigheter och möjligheter för alla elever, samt att **förebygga** och förhindra trakasserier och kränkande behandling på skolan och i fritidshemmet.

Trakasserier är kopplade till diskrimineringsgrunderna, medan kränkande behandling är ett uppträdande som kränker en elevs värdighet genom att till exempel retas, mobba, frysa ut, knuffas eller fysiskt göra någon illa.

De lagstadgade diskrimineringsgrunderna är: kön, könsidentitet eller könsuttryck, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, funktionsnedsättning, sexuell läggning och ålder.

Planen är indelad i tre kapitel enligt följande:

Kapitel 1: Våra rutiner för att skapa, följa upp och utvärdera skolans likabehandlingsplan

Kapitel 2: Våra åtgärder för att främja lika rättigheter och möjligheter, samt motverka diskriminering och kränkningar.

Kapitel 3: Våra rutiner för att utreda och åtgärda när en elev diskriminerats, trakasserats eller kränkts

Vår vision

Arbetet med likabehandling och trygghet utgår ifrån skolans övergripande uppdrag att verka för demokratiska värderingar och mänskliga rättigheter. Detta värdegrundsarbete syftar till att förankra respekten för alla människors lika värde, samt att utveckla en skolmiljö där alla elever får förutsättning för att lära, utvecklas och må bra i en trygg miljö.

Likabehandlingsarbetet skall genomsyra hela verksamheten - undervisning, förhållningssätt, regler och rutiner.

Vi vill skapa en miljö där hänsyn, gott uppförande och ömsesidig respekt präglar umgängestonen.

Vi vill att alla elever känner sig sedda och att ingen utsätts för diskriminering, trakasserier eller kränkningar.

Arbetet med likabehandling i skolan handlar om att förverkliga FN:s barnkonvention i skolan.

Kapitel 1: Våra rutiner för att skapa, följa upp och utvärdera skolans likabehandlingsplan

Samarbete är grunden för ett framgångsrikt arbete mot diskriminering och kränkningar. Vi vill att likabehandlingsarbetet skall involvera all skolpersonal, samtliga elever och deras vårdnadshavare. Allas möjlighet till delaktighet och inflytande är viktigt för att vi skall nå vårt mål med en trygg arbetsmiljö och ett gott socialt klimat på skolan. Deltagandet innefattar såväl **kartlägningsarbetet**, analys och framtagande av aktiva åtgärder, samt uppföljning och utvärdering.

RUTINER årshjul	Elever	Vårdnadshavare	Personal
augusti			<ul style="list-style-type: none"> • APT • Årets "Plan mot diskrim ..." klar
september	<ul style="list-style-type: none"> • elevråd • fritidsråd • husmodellen • genomgång trivsel- och ordningsregler 	<ul style="list-style-type: none"> • föräldraråd • föräldramöte • utvecklingssamtal 	<ul style="list-style-type: none"> • Trygghetsteam
oktober	<ul style="list-style-type: none"> • elevråd • fritidsråd • kamratstödjare • utvecklingssamtal 	<ul style="list-style-type: none"> • föräldraråd • utvecklingssamtal 	<ul style="list-style-type: none"> • APT • Analys husmodellen
november	<ul style="list-style-type: none"> • elevråd • fritidsråd • elevsamtal • hälsosamtal skolsk. Årskurs 2 och 4 	<ul style="list-style-type: none"> • föräldraråd 	<ul style="list-style-type: none"> • APT • Trygghetsteam
december	<ul style="list-style-type: none"> • elevråd • fritidsråd • kamratstödjare 		
januari	<ul style="list-style-type: none"> • elevråd • fritidsråd 	<ul style="list-style-type: none"> • föräldraråd 	
februari	<ul style="list-style-type: none"> • elevråd • fritidsråd • kamratstödjare • trivselenkät fritids 	<ul style="list-style-type: none"> • utvecklingssamtal 	<ul style="list-style-type: none"> • Trygghetsteam
mars	<ul style="list-style-type: none"> • elevråd • fritidsråd • elevenkät • Hälsosamtal skolsk årskurs xx 	<ul style="list-style-type: none"> • föräldraråd • enkät • utvecklingssamtal • vårdnadshavare 	<ul style="list-style-type: none"> • enkät personal
april	<ul style="list-style-type: none"> • elevråd • fritidsråd 		<ul style="list-style-type: none"> • Trygghetsteam

	<ul style="list-style-type: none"> • kamratstödjare 		
maj	<ul style="list-style-type: none"> • elevråd • fritidsråd 	<ul style="list-style-type: none"> • föräldraråd 	
juni			<ul style="list-style-type: none"> • Analys enkät • Analys LP – den nya planen görs klar
Samtliga månader		<ul style="list-style-type: none"> • schoolsoft information 	<ul style="list-style-type: none"> • Arbetslag • Lärarkonferens • Fritidsmöte • Lärlag

Elevernas delaktighet

- Klassråd
- Elevråd – Trygghetsvandring inför skyddsron
- Kamratstödjare - Analys av klassernas arbete med husmodellen
- Enkätundersökning – samtliga elever, höst- och vårtermin
- Utvecklingssamtal – läraren fråga om trygghet och trivsel
- Hälsosamtal med skolsköterskan – frågor om trygghet, trivsel
- Trivselregler
- Rastaktiviteter
- Personliga elevsamtal
- SchoolSoft

Vårdnadshavarnas delaktighet

- Föräldramöte – varje hösttermin
- Föräldraråd - 6 ggr/år
- Schoolsoft – information och enkätundersökning
- Utvecklingssamtal

Personalens delaktighet

- Arbetslagsmöten
- Arbetsplatsmöten
- Enkätundersökning
- Elevhälsoteamet
- Kollegialt lärande
- Systematiskt kvalitetsarbete
- Trygghetsteamet

Förankring av planen

Denna plan är skolans verktyglåda vad gäller främjande och förebyggande arbetet likabehandling, trygghet och trivsel i skolan. För att planen skall fungera som den verktyglåda den är tänkt att vara behöver den vara väl känd och förankrad i verksamheten.

Personal, elever och vårdnadshavare skall vara delaktiga i utformandet av planen samt ha kännedom om att den finns och vad den innehåller.

Den färdiga planen ska presenteras på elevråd, klassråd, fritidsråd, föräldraråd, föräldramöten och APT-möten.

Arbetslagen diskuterar innehållet i planen löpande under året. Planen tas också upp regelbundet på klassrådet och i elevrådet.

Utvärdering av föregående års plan

Har vi genomfört aktiviteter som planerat? Vad har gått bra? Mindre bra?

Skolan:

Trivsel- och trygghetsenkäten genomfördes under våren. Tryggheten har ökat från 83 till 86% medan studieron sjunkit från 62 till 59%. 90% av eleverna upplever att lärarna hjälper dem i skolarbetet och 76% upplever att lärarna tar hänsyn till elevernas åsikter.

I vår analys av resultaten har vi sett följande åtgärder som betydelsefulla;

- Att ha en bra uppstart på lektionen
- Att vi uppmärksammat positiva stunder
- Att vi uppmärksammat elever som det händer saker ikring
- Att vi haft vuxna i omklädningsrummen på idrotten
- Att vi vuxna reagerat snabbt när konflikter varit på gång
- Att vi vuxna är noga med regler och rutiner
- Att eleverna blivit mer medvetna om vad som förväntats av dem

Fritids:

Fritids genomförde en trivsel- och trygghetsenkät under våren. 70% av eleverna deltog och besvarade frågor genom att ange glad, neutral eller ledsen gubbe på en blankett. Enkäten genomfördes av fritidspersonal med ett barn i taget.

- Hur känner jag mig på fritids? Glad 59%, neutral 39% och 2% ledsen. Eleverna angav ungefär samma känsla oavsett om de var inom- eller utomhus.
- Finns det någon som blir retad? Nej 100%
- Känner du dig retad? Nej 100%
- Finns det någon vuxen du kan vända dig till? Ja 100%

Fritidspersonalen har analyserat svaren och bedömer att följande verksamhet gett resultat;

- Fritidsråd
- Fasta aktiviteter fasta dagar

Analysen tolkas också som att det noggranna förfarandet med en vuxen enskilt med varje elev kan ha gett ett något för positivt resultat. Dvs att det kan finnas någon elev som inte velat vara för negativ.

Kapitel 2: Våra åtgärder för att främja lika rättigheter och möjligheter, samt motverka diskriminering och kränkningar

Våra åtgärder för trygghet och trivsel		
Aktiv åtgärd	Uppföljning	Ansvarig
1 Att regelbundet lyfta trivsel- och ordningsregler 2 Att varje vecka ha någon strukturerad rastaktivitet 3 Återkommande händelser; Digerbergskampen, allsång, skoljogg, skolfest, ... 4 Göra självskattning på fritids och i förskoleklass genom BRUK	1 Att denna fråga kommer upp på elevrådet en gång per termin. 2 Diskuteras på klassråd och elevråd 3 Regelbundet 4 På kommunmöten	1 Karin Dahlberg och Emelie Carlsson 2 diskuteras på APT 3 diskuteras på APT 4 kommunansvarig

Våra åtgärder utifrån diskrimineringsgrunden "Kön"		
Aktiv åtgärd	Uppföljning	Ansvarig
1 Att uppmärksamma talutrymmet mellan pojkar och flickor 2 Se över att litteratur/lärmaterial är anpassat	1-2 Ta upp frågan regelbundet på fritidsmöte resp lärarkonferens	1-2 Annika Mårten och Kicki Kobdock Haak

Våra åtgärder utifrån diskrimineringsgrunden "Könsöverskridande identitet eller uttryck"		
Aktiv åtgärd	Uppföljning	Ansvarig
1 Att vara uppmärksam på de läromedel/lekmaterial vi använder/inköper 2 Se över att litteratur/lärmaterial är anpassat	1 Att frågan tas upp vid varje inköp 2 Vid LP revidering	1 Rektor 2 lärare och fritidspersonal

Våra åtgärder utifrån diskrimineringsgrunden "Religion eller annan trosuppfattning"		
Aktiv åtgärd	Uppföljning	Ansvarig

1 Att eleverna får kunskap om religionsfrihet.	1 Vid LP revidering	1 lärare och fritidspersonal
--	---------------------	------------------------------

Våra åtgärder utifrån diskrimineringsgrunden "Sexuell läggning"		
Aktiv åtgärd	Uppföljning	Ansvarig
1 Se över undervisningen i sex- och samlevnad. 2 Se över att litteratur/lärmaterial är anpassat	1 -2 Vid LP revidering	1-2 lärare och fritidspersonal

Våra åtgärder utifrån diskrimineringsgrunden "Etnisk tillhörighet"		
Aktiv åtgärd	Uppföljning	Ansvarig
1 Se över de läromedel/lekredskap och filmer/teater som elever tar del av.	1 vid LP revidering	1 lärare och fritidspersonal

Våra åtgärder utifrån diskrimineringsgrunden "Funktionsnedsättning"		
Aktiv åtgärd	Uppföljning	Ansvarig
1 Samtal och information kring villkoren för elever med funktionsnedsättning.	1 vid LP revidering	1 lärare och fritidspersonal

Våra åtgärder utifrån diskrimineringsgrunden "Ålder"		
Aktiv åtgärd	Uppföljning	Ansvarig
1 Ha återkommande aktiviteter där eleverna blandas åldersmässigt	1 Vid LP revidering	1 lärare och fritidspersonal

Åtgärder för samtliga aktiviteter gällande samtliga diskrimineringsgrunder:

- Arbete med barnkonventionen

Kapitel 3. Rutiner för att utreda och åtgärda när en elev diskriminerats, trakasserats eller kränkts

Rutiner för hur akuta situationer skall lösas.

1. En anställd som upptäcker pågående diskriminering, trakasserier eller kränkande behandling skall genast ingripa.
2. Mentor och ytterligare en personal talar med den elev som kan ha blivit utsatt för att klargöra vad som hänt och om det hänt tidigare. Förklara att diskriminering, trakasserier eller kränkande behandling ej får förekomma och att skolan nu kommer att åtgärda detta. Klargör att eleven genast ska komma till mentor om något händer igen.
3. Mentor och ytterligare en person talar sedan med den/de elever som kan ha utfört diskriminering, trakasserier eller kränkande behandling för att klargöra vad som hänt. Om flera elever deltagit talar de vuxna med dem en och en. Förklara för eleven som utfört kränkningen att kränkningar inte accepteras och inte heller får förekomma enligt lag, och att de genast ska upphöra.
4. Kontakta inblandade elevers föräldrar och berätta om vad som hänt och att kränkingsrapport kommer att lämnad till rektor.
5. Informationen lämnas till rektor genom blanketten "Blankett för anmälan och utredning av diskriminering, trakasserier eller kränkande behandling".
6. Eleverna hålls under uppsikt och händelsen följs upp efter behov, men minst en gång.

Rutiner för hur befaraede situationer skall lösas (tex. mobbing/utanförskap)

1. Personal på skolan får kännedom om att en elev far illa/känner sig utsatt i den fysiska skolmiljön eller på nätet.
2. Mentor/Klasslärare talar med den elev som kan ha blivit utsatt för att klargöra vad som hänt och om det hänt tidigare. Förklara att diskriminering, trakasserier eller kränkande behandling ej får förekomma och att skolan nu kommer att åtgärda detta. Klargör att eleven genast ska komma till mentor/klasslärare om något händer igen. Mentor/klasslärare kontakter vårdnadshavare och skriver en kränkingsrapport till rektor.
3. Klassläraren har möte med förälder och elev om denne önskar delta, för att få mer information, skapa en samarbetsallians med elevens föräldrar och ev. komma överens om

första åtgärd. Informera om skolans handlingsplan, och dokumentera tydligt vad ni kommer överens om. Utgå från elevens upplevelse. Hur är elevens tillvaro på nätet?

Andra föräldrar och elever involveras inte i det här stadiet. Finns risker med att andra elever och föräldrar får kännedom om utsatta elevens situation, det kan öka utsattheten om information sprids bland andra elever.

Förslag på första åtgärder: rastaktiviteter, utse förtroendeperson till eleven. Vad gör skolan? Vad gör hemmet?

4. Klasslärare lyfter ärendet i arbetslaget samt trygghetsteamet för att kartlägga ytterligare hur situationen för eleven är i skolan. Eleverna hålls under uppsikt. Observationer i klassrum och raster för att få en bred bild av vad som pågår.

5. Uppföljningsmöte mellan klasslärare och förälder efter en till två veckor. Utvärdering av första åtgärderna, ytterligare planering utifrån elevens situation. Ny tid för uppföljning/utvärdering.

6. Uppföljningsmöte. Ev. är rektor med i detta skede.

7. Ärendet lyfts på EHT. Vilka elever är inblandade? Vilka åtgärder är prövade, och hur har det gått? Diskussion kring strukturer och förhållanden på grupp- och verksamhetsnivå, vilket omfattar samtliga inblandade elever och deras behov av eventuellt stöd.

8. Genomföra ytterligare insatser.

9. Uppföljningssamtal med förälder/ utsatt elev

10. Uppföljning/utvärdering på EHT

11. Klasslärare eller rektor kontaktar övriga elevers föräldrar om det framkommit behov av detta. Tex. att det är tydligt att eleven aktivt fryser ut/mobbar utsatt elev, har behov av extra stöd i skolan eller hemma. Skapa samarbetsallians med även dessa föräldrar.

12. Uppföljning EHT.

Rutiner för fördjupad utredning

När rektor fått in "Blankett för anmälan och utredning av diskriminering, trakasserier eller kränkande behandling" beslutar rektor om det behövs en fördjupad utredning i frågan och ansvarar sedan för att händelsen utreds vidare. Rektor utser ansvarig utredare.

Utredning ska ske skyndsamt. Utredningen ska fokusera på händelsen och de förhållanden som lett fram till den uppkomna situationen. Den ska omfatta både den som blivit utsatt och den/de som utövat kränkningen. Utredningen ska ge förslag på åtgärder för att förhindra fortsatta kränkningar. Åtgärder som sätts in bör leda till långsiktiga lösningar. Det bör alltid övervägas om åtgärder också ska vidtas i syfte att förändra strukturer och förhållanden på grupp- och verksamhetsnivå.

Vid allvarliga fall av diskriminering, trakasserier eller kränkande behandling kan det bli aktuellt att utreda de inblandade elevernas stödbehov och utarbeta åtgärdsprogram. Det kan vara aktuellt att utarbeta åtgärdsprogram för såväl den utsatta eleven som för den eller dem som utfört kränkningen. Även eleven som kränker kan ha en problematisk skolsituation. Skolan behöver också möta hennes eller hans behov.

Vid allvarliga fall av diskriminering, trakasserier eller kränkande behandling kan det bli aktuellt med disciplinära åtgärder gentemot de elever som har utfört kränkningarna.

Rutiner för uppföljning

Rektor beslutar om åtgärder för att förhindra kränkande behandling i framtiden samt datum för uppföljning av åtgärderna.

Senast ett par veckor efter att åtgärder vidtagits genomförs ett uppföljningsmöte med den utsatte i syfte att kartlägga om vidtagna åtgärder har fyllt sitt syfte eller om problemen kvarstår. Uppföljningen görs av rektor eller av denne utsedd person. Om problemet kvarstår ska nya åtgärder beslutas.

Rutiner för att utreda och åtgärda när elev kränks av personal

Vuxen på skolan som märker att en annan vuxen på skolan kränker eller diskriminerar en elev är skyldig att ingripa direkt för att stoppa kränkningen eller diskrimineringen. Rektor ska alltid informeras om det inträffade. Rektor inleder därefter en utredning kring händelsen.

Om vårdnadshavare upplever att personal kränker ett barn ska föräldern kontakta rektor. Rektor inleder då en utredning av det inträffade.

Utredning ska ske skyndsamt. Utredningen ska fokusera på händelsen och de förhållanden som lett fram till den uppkomna situationen. Den ska omfatta både den som blivit utsatt och den/de som utövat kränkningen. Utredningen ska ge förslag på åtgärder för att förhindra fortsatta kränkningar. Åtgärder som sätts in bör leda till långsiktiga lösningar. Det bör alltid övervägas om åtgärder också ska vidtas i syfte att förändra strukturer och förhållanden på grupp- och verksamhetsnivå.

*Vid grova fall av kränkning eller diskriminering kan anmälan till socialtjänsten eller polisen bli aktuell.
Om åtgärderna inte är tillräckliga kan elev och vårdnadshavare vända sig till
Barn- och elevombudsmannen (www.skolinspektionen.se/BEO)
eller Diskrimineringsombudsmannen (www.do.se)*

Rutiner för dokumentation:

1. När lärare eller annan personal fått kännedom om att en elev anser sig ha blivit utsatt för diskriminering, trakasserier eller kränkande behandling ska denne anmäla detta skriftligt till rektor. (Använd "Blankett för anmälan om diskriminering eller kränkande behandling")
2. Rektor informerar förvaltningschef om händelsen (Kopia av "Blankett för anmälan om diskriminering eller kränkande behandling")
3. Rektor beslutar om eventuell fördjupad utredning. Om ärendet gäller att elev kränkts av personal skall rektor själv utreda. (Använd "Blankett för utredning av diskriminering eller kränkande behandling")
4. Rektor beslutar om åtgärder för att förhindra kränkande behandling i framtiden samt datum för uppföljning av åtgärderna. (Använd "Blankett för åtgärder av diskriminering, trakasserier eller kränkande behandling" samt "Blankett för uppföljning av diskriminering, trakasserier eller kränkande behandling")
5. Den 22: a varje månad ska rektor på särskilt blankett, sammanställa en rapport om anmälda kränkningar, beslutade åtgärder, uppföljning av åtgärder för föregående månad till skolchef/Barn- och utbildningsutskott. (Använd: "Rapportblad till Barn- och utbildningsförvaltningen vid kränkning eller diskriminerande handling")

Blanketter: Finns på: Intranätet/Barn och utbildning/elevhälsoarbete

1. Blankett för anmälan och utredning av diskriminering, trakasserier eller kränkande behandling
2. Blankett för fördjupad utredning av diskriminering, trakasserier eller kränkande behandling
3. Blankett för åtgärder av diskriminering, trakasserier eller kränkande behandling
4. Blankett för uppföljning av diskriminering, trakasserier eller kränkande behandling

Rapportblad till Barn- och utbildningsförvaltningen vid kränkning eller diskriminerande handling